

Sprawozdanie z realizacji za rok 2024

Programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2024-2030

WPŁYNĘŁO

KANCELARIA OGÓLNA 20.03.2025 KANCELARIA OGÓLNA

nr ilość zał.

podpis *[signature]*

GP

Dnia 18 czerwca 2024 r. uchwałą Nr III/22/24 Rada Powiatu Zambrowskiego uchwaliła Program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2024- 2030.

Strategicznym celem Programu jest przeciwdziałanie przemocy domowej i zwiększenie skuteczności pomocy dla osób doznających przemocy domowej.

Osiągnięcie celu strategicznego będzie możliwe poprzez osiągnięcie celów szczegółowych:

- 1) Zidentyfikowanie profilaktyki, diagnoza i edukacja społeczna,
- 2) Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą domową,
- 3) Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową,
- 4) Podnoszenie kompetencji, rozwijanie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Cele realizowane będą przez następujące działania:

- zebranie informacji na temat rozmiarów zjawiska przemocy domowej na obszarze powiatu zambrowskiego, ich bieżąca analiza,
- opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej,
- zbadanie istniejącej infrastruktury lokalnych instytucji pomagających osobom doznającym przemocy domowej w powiecie zambrowskim,
- organizacja powiatowych działań dotyczących przeciwdziałania przemocy i jej zapobieganiu,
- uczestnictwo w krajowych i regionalnych kampaniach społecznych związanych z szeroko pojętym zjawiskiem przemocy i jej profilaktyki,
- opracowanie i realizowanie programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych kierowanych do dzieci i młodzieży,
- przygotowanie i rozpowszechnienie informatorów, plakatów dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej na stronie internetowej i Facebooku,
- organizacja konferencji o tematyce przemocy domowej.

Starostwo Powiatowe Zambrow

RPW/3291/2025
Data: 2025-03-20

- nawiązywanie, rozwijanie i wzmacnianie współpracy między instytucjami rządowymi i samorządowymi oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom dotkniętym przemocą domową,
- upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą domową,
- zapewnienie schronienia w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej dzieciom krzywdzonym w wyniku przemocy domowej,
- pomoc w znalezieniu bezpiecznego schronienia dla osób doznających przemocy.
- realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy domowej oraz ich monitoring,
- realizowanie programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz ich monitoring,
- pomoc psychologiczna dla osób stosujących przemoc,
- interdyscyplinarna współpraca w zakresie działań zmierzających do wyeliminowania destrukcyjnych postaw sprawców przemocy domowej.
- diagnozowanie potrzeb szkoleniowych osób realizujących działania w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej,
- inicjowanie spotkań oraz przedsięwzięć służących doskonaleniu zawodowemu osób realizujących działania w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej,
- wdrożenie systemu wsparcia dla osób bezpośrednio pracujących z osobami doznającymi przemocy domowej i stosującymi przemoc domową w formie superwizji.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie stale włącza się w kompleksową pomoc ofiarom przemocy w rodzinie poprzez efektywną współpracę z innymi placówkami m.in. Ośrodkami Pomocy Społecznej, Komendą Powiatową Policji, a także fundacjami i stowarzyszeniami działającymi na rzecz pomocy rodzinie – Niebieska Linia. Kontynuowana jest ścisła współpraca z kuratorami sądowymi oraz pracownikami ośrodków pomocy społecznej. W wyniku tej współpracy w 2024 r. do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie wpłynęły 2 pisma (PPP w Zambrowie, KPP w Zambrowie) z prośbą o skontrolowanie sytuacji w rodzinie i podjęcie stosownych działań w ramach posiadanych kompetencji. W rodzinach tych pracownicy udzieli pomocy 3 kobietom, 1 mężczyźnie i 5 dzieciom. W 1 przypadku PCPR w Zambrowie zwróciło się do Sądu Rejonowego w Zambrowie III Wydział Rodzinny i Nieletnich o wydanie postanowienia o pilnym zabezpieczeniu małoletnich dzieci. W tym samym przypadku PCPR w Zambrowie wysłało

Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa do Prokuratury Rejonowej w Zambrowie.

Pomoc ofiarom przemocy jest bardzo trudna. Trudności te wynikają ze specyfiki przemocy, wyuczonej bezradności, niskiego poczucia własnej wartości, braku wiary w zmiany, silnego poczucia winy, powodującego, że osoby szybko wycofują się z kontaktu, mają wysoki poziom lęku przed sprawcą, czują się od niego uzależnione i zupełnie bezradne. Dotychczasowe uregulowania prawne nie chronią ofiary przemocy przed sprawcą. Sprawy sądowe trwają bardzo długo, często są umarzane z braku wystarczających dowodów, świadków, a jeżeli zostają zakończone wyrokiem, to kary są niskie.

Kierunek I

Zidentyfikowanie profilaktyki, diagnoza i edukacja społeczna

W dniu 19 listopada 2024 r. w Państwowej Szkole Muzycznej I st. im. Witolda Lutosławskiego w Zambrowie odbyła się ogólnopolska kampania *"Dzieciństwo bez przemocy"*. Organizatorami wydarzenia było Starostwo Powiatowe w Zambrowie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie, Państwowa Szkoła Muzyczna w Zambrowie oraz Stowarzyszenie "Szansa".

W wydarzeniu udział wzięli m.in. Wojewoda Podlaski Jacek Brzozowski, Starosta Zambrowski Edyta Marchelska-Groszfeld, jej zastępca Robert Maciej Rosiak, Przewodniczący Rady Powiatu Zambrowskiego Jacek Norbert Murawski, kierownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie Karol Kossakowski, dyrektor Państwowej Szkoły Muzycznej w Zambrowie Krzysztof Witkowski, Prezes Stowarzyszenie Szansa w Zambrowie Teresa Szumowska, Wiceprzewodnicząca Podlaskiej Rady Kobiet Marta Konopka, Pełnomocnik Wojewody Podlaskiego ds. Rodziny Agnieszka Żyro-Kossakowska, Dyrektor Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Białymstoku Elżbieta Rajewska-Nikonowicz, Asystentka Wiceministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi Stefana Krajewskiego Magdalena Koźluk, a także radni, przedstawiciele samorządów, służb mundurowych, stowarzyszeń, dyrektorzy zaprzyjaźnionych Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie z województwa podlaskiego i Ośrodków Pomocy Społecznej z terenu powiatu zambrowskiego wraz z pracownikami, przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, dyrektorzy szkół, przedszkoli i placówek oświatowych oraz kulturalnych z terenu powiatu zambrowskiego, przedstawiciele powiatowych jednostek organizacyjnych i stowarzyszeń, pracownicy Starostwa Powiatowego

w Zambrowie oraz Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie, członkowie Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych.

Niezwyczajnie ważnym elementem wydarzenia była konferencja podsumowująca działania prowadzone w ramach kampanii "Dzieciństwo bez przemocy". Podczas której zaszczyliła nas swoją obecnością Podlaska Kurator Oświaty, Pani Agnieszka Krokos-Janczyło. Prelekcje dotyczące przemocy domowej wobec dzieci wygłosiło trzech prelegentów: Katarzyna Katana z Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę, Agata Kalinowska z Komendy Wojewódzkiej Policji w Białymstoku oraz Justyna Potoniec z MOPS-u w Białymstoku.

Spotkanie uświetnił koncert pt. "Żeby szczęśliwym być" w wykonaniu Łukasza Karaudy oraz Kai Mianowanej z zespołem. Wspaniała atmosfera wydarzenia oraz wspólna integracja pokazały jak ważne są takie inicjatywy na rzecz dzieci pokrzywdzonych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie dnia 19.11.2024 włączyło się również w finał kampanii "Dzieciństwo bez przemocy", oświetlając swoją siedzibę na kolor czerwony. Wśród uczestników spotkania wieńczącego kampanię był członek zarządu województwa Jacek Piorunek.

Kampania „Dzieciństwo bez przemocy” ma być wyrazem sprzeciwu wobec krzywdzenia dzieci w Polsce oraz promocją rozwiązań sprzyjających dobremu dzieciństwu. Zorganizowana została przez Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę oraz Krajową Koalicję na rzecz Ochrony Dzieci, którą tworzy kilkanaście organizacji działających na rzecz dobrostanu najmłodszych. Na kampanię złożyło się wiele inicjatyw edukacyjnych, których celem było uwrażliwianie społeczeństwa na problem krzywdzenia dzieci w Polsce, wspieranie ludzi w reagowaniu na przemoc wobec dzieci, promowanie idei uważnego rodzicielstwa i promocja systemowych rozwiązań na rzecz ochrony dzieci przed krzywdzeniem.

Ponadto Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie na bieżąco rozpowszechnia materiały promocyjne i informacyjne dotyczące przeciwdziałania przemocy domowej na stronach internetowych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie w 2024 r. przeprowadziło otwarte zajęcia pedagogizujące dla rodzin na terenie powiatu zambrowskiego o następujących tematyce: *„Zjawisko przemocy wobec osób starszych i niepełnosprawnych oraz sytuacja psychologiczna osób doznających tej przemocy, zachowania osób stosujących przemoc w rodzinie i możliwość pomocy”*. Spotkanie odbyło się dnia 13.12.2024 r. w budynku Środowiskowego Domu Samopomocy w Zambrowie, ul. Legionowa 1. Szkolenie przeprowadziła mgr Wioletta Ewa Rutkowska – starszy pracownik socjalny PCPR w Zambrowie. W spotkaniu uczestniczyło 26 osób. Celem spotkania było zaznajomienie

uczestników z problemem przemocy domowej, umiejętność jej rozpoznania oraz zapoznanie ze sposobami udzielania pomocy osobom doznającym przemocy domowej.

Kierunek II

Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą domową

W strukturach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie funkcjonuje Punkt informacyjno – konsultacyjny dla rodzin naturalnych, zastępczych oraz adopcyjnych mieszczący się w Zambrowie, ul. Fabryczna 3, pokój 142, I piętro. Zakresem działania obejmuje poradnictwo specjalistyczne, a w szczególności *psychologiczne, pedagogiczne i socjalne*. Porady są bezpłatne. Odbiorcami są osoby mieszkające na terenie Powiatu Zambrowskiego o niskim statusie materialnym. Kontaktowały się one z własnej inicjatywy lub były kierowane przez kuratorów sądowych, pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych i inne instytucje pracujące na rzecz dziecka i rodziny.

Od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r. udzielono łącznie 33 porady.

Psycholog – 33 porady

Ponadto pracownicy socjalni naszego Centrum udzielają porad socjalnych na bieżąco każdego dnia.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie dnia 30.10.2024 r. zaprosiło Wykonawców do składania ofert cenowych na Usługi współpracy z pomocą społeczną, policją i innymi instytucjami w zakresie interwencji kryzysowej. Na ogłoszony konkurs nie wpłynęła żadna oferta.

Kierunek III

Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie w 2024 r. opracowało *Program oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową na lata 2024 – 2023* oraz *Program psychologiczno – terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową na lata 2024-2023*.

W celu zebrania grupy docelowej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie dnia 10.01.2024 r., a następnie 29.07.2024 r., wysłało do Gmin, Komendy Powiatowej Policji w Zambrowie, Prezesa Sądu Rejonowego w Zambrowie, Prokuratury Rejonowej w Zambrowie, Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej, Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Zambrowie pisma z prośbą o kierowanie sprawców przemocy do pracownika socjalnego naszego Centrum.

Dnia 09.01.2024 r. zaproszono do składania ofert cenowych na przeprowadzenie zajęć psychologicznych ze sprawcami przemocy w ramach programu korekcyjno – edukacyjnego. PCPR w Zambrowie unieważniło postępowanie ponieważ jedyna złożona oferta przewyższała kwotę, którą Zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia.

Dnia 15.10.2024 r. ponownie zaproszono do składania ofert cenowych na przeprowadzenie zajęć psychologicznych ze sprawcami przemocy w ramach programu korekcyjno – edukacyjnego. W odpowiedzi na ogłoszony konkurs wpłynęły 2 oferty. Komisja dokonała szczegółowej analizy złożonych dokumentów i wybrała korzystniejszą ofertę.

Program został zrealizowany w terminie od 16.11.2024 r. do 21.12.2024 r. Zajęcia grupowe prowadziła mgr Anna Trypuć w budynku Starostwa Powiatowego w Zambrowie ul. Fabryczna 3, 18-300 Zambrów (sala konferencyjna).

1. Zajęcia obejmowały następującą tematykę:

Data	Tematy zajęć grupowych	Liczba godzin
16.11.2024 r.	Interpretacje definicyjne przemocy: ▪ przedstawienie definicji i rodzaje przemocy domowej; ▪ uświadomienie, czym jest przemoc, ▪ zidentyfikowanie własnych zachowań przemocowych wobec bliskich; ▪ wzięcie odpowiedzialności za swoje zachowania przemocowe;	5
23.11.2024 r.	Ustalenia wyjaśniające agresję i przemoc: rozpoznanie sygnałów ostrzegawczych, zapowiadających zachowania przemocowe; ▪ mechanizmy agresywnych zachowań, zaprzeczenie aktom	5

	przemocy i zniekształcenie obrazu minionych zdarzeń; ▪ opracowanie „planu bezpieczeństwa” zapobiegającego użyciu siły i przemocy (Trening Zastępowania Agresji); ▪ ćwiczenie „przerwy na ochłonięcie” jako doraźnej techniki powstrzymania agresywnych relacji.	
30.11.2024 r.	Relacje w związku z problemem przemocy – mechanizm uzależnienia ▪ wyznaczniki uzależnienia sprawcy w relacji przemocy; ▪ mechanizmy regulacji emocji; ▪ zniekształcenie poznawcze u sprawców przemocy; ▪ zaburzenia struktury „ja” sprawców przemocy	5
07.12.2024 r.	Przemoc domowa –relacje rodzinne: ▪ nabycie nowych umiejętności służących rozwiązywaniu konfliktów w rodzinie bez użycia agresji; ▪ nauka umiejętności partnerskiego układania stosunków w rodzinie, uczenie się korzystania z pomocy innych.; ▪ nauka umiejętności konstruktywnego wyrażania uczuć. ▪ zdrowy model funkcjonowania rodziny i relacji z dzieckiem, ▪ uświadomienie, że agresywne metody wychowawcze krzywdzą dzieci i uczą je stosowania przemocy ; ▪ trudności w kontaktach interpersonalnych osób zdrowych z osobami starszymi i niepełnosprawnymi.	5

14.12.2024 r.	Porozumiewanie się bez przemocy: ▪ partnerstwo, zaufanie, wsparcie, szacunek; ▪ koncentracja na przyszłości i pozytywach (TSR); ▪ odkrywanie mocnych stron i odbudowywanie poczucia wartości (TSR); ▪ Skala motywacji zmian i postępu	5
21.12.2024 r.	Podsumowanie zajęć- zakończenie stosowania przemocy ▪ zasady dobrej komunikacji, ▪ negocjacja a wymuszanie i groźba, ▪ sposoby sprawdzenia efektów Programu: - skonfrontowanie postaw, - ankieta ewaluacyjna.	5

2. Charakterystyka uczestników programu i zajęć:

Zajęcia grupowe były prowadzone w Sali Konferencyjnej Starostwa Powiatowego w Zambrowie, w warunkach wolnościowych. Spotkania odbywały się od godz. 10.00 do 15.00 przez sześć sobót. Przerwa między zajęciami to 6 dni. W zajęciach uczestniczyło pięć osób, czterech mężczyzn i jedna kobieta. Osoby do Programu były kierowane przez Zespoły Interdyscyplinarne i zgłaszały się indywidualnie. Żadna z osób nie była skierowana przez Sąd. Uczestnicy przybywali na spotkania punktualnie. Przebieg spotkań odbywał się w spokojnej atmosferze zgodnie z zawartym kontraktem. Tematy zajęć były zgodne z przyjętym harmonogramem. Były wykorzystane materiały biurowe.

Formy i metody pracy z grupą:

1. Wykład – przedstawienie informacji i wiedzy na temat przemocy domowej,
2. Dyskusja tematyczna:
 - Trening aktywnego słuchania
 - Pytanie o cud – mające na celu wprowadzenie klienta i pozwolenie mu znaleźć się w preferowanej przyszłości. Metoda Terapia Skoncentrowana na Rozwiązaniach.
 - Pytania dotyczące wyjątków – ma na celu odnalezienie strategii stosowanych przez klienta, aby uzyskać cel. „Postaraj się opisać czasy, w których problem się nie pojawił

lub wystąpił w mniejszym stopniu”. Metoda Terapia Skoncentrowana na Rozwiązaniach.

- Pytania dotyczące zasobów, które mają akcentować mocne strony klienta. „Co czujesz, gdy... Jak reagujesz na...”. Metoda Terapia Skoncentrowana na Rozwiązaniach.
- Skale postępu, które są pomocne w zidentyfikowaniu różnic w istotnych kwestiach. Rozmowa o możliwościach – daje poczucie kompetencji i sprawstwa do realizacji celów i wprowadzenia zmiany, budowanie rozwiązań w oparciu o zasoby jakie posiada klient oraz rozwijanie tych zasobów. Metoda Terapia Skoncentrowana na Rozwiązaniach.
- Komplementowanie klienta – pokazywanie i chwalenie klienta za jego zasoby, cechy. Daje motywację klientowi w swoje siły, można powiedzieć że pozytywnie doładowuje klienta. Metoda Terapia Skoncentrowana na Rozwiązaniach.
- Trening Zastępowania Agresji prowadzenie przez opisywanie w jaki sposób kontrolować własną impulsywność, przez co wzmacniamy prospołeczne zachowania.

3. Praca z ankietą: sprawdzająca poziom wiedzy uczestników na temat przemocy domowej.

3. Opis działań podejmowanych w trakcie realizacji programu; stopień realizacji zakładanych celów, osiągniętych efektów

Oddziaływania edukacyjne odbywały się w sposób aktywizujący uczestników. Uczestnicy otwierali się na zajęciach, mówili o swoich spostrzeżeniach dotyczących zachowań agresywnych. Mówili o swoich rodzinach, chwalili się dziećmi. Mówili o uzależnieniu od alkoholu. Zajęcia korekcyjne poświęcone były nauce nowych konstruktywnych zachowań będących alternatywą dla zachowań przemocowych. Większa część zajęć poświęcona była m.in. zachowaniom asertywnym, sposobom rozwiązywania problemów oraz nauce umiejętności prawidłowej komunikacji i radzenia sobie ze stresem. Uczestnicy przechodzili trening umiejętności aktywnego słuchania, poznali podstawowe zasady negocjacji i zasady właściwego rozwiązywania sporów oraz były wskazywane uczestnikom możliwości korzystania ze wsparcia społecznego w celu zapobiegania ich izolacji i wykluczenia.

Stopień realizacji i osiągnięcie efektów zbadano na podstawie przeprowadzonych trzech ankiet na początku zajęć i zakończenia zajęć. Ustalono, iż większość uczestników ma

podstawową wiedzę na temat przemocy. Zajęcia umożliwiły im poszerzenie wiedzy na temat innych form przemocy. Na podstawie tych ankiet można stwierdzić, iż większość uczestników zaznaczyła, że przemoc domowa była skierowana do współmałżonków i rodziców. Natomiast głównym czynnikiem zachowań agresywnych najczęściej podawany był alkohol, a inne powody stosowania przemocy domowej odnosiły się do złego zachowania członków rodziny lub ogólnego złego samopoczucia psychicznego sprawcy. W trzeciej ankiecie ewaluacyjnej, która zawierająca ocenę zajęć między innymi pytania dotyczące oceny zawartości merytorycznej programu, sposobu prowadzenia zajęć, efektów oddziaływań na zachowanie sprawców. Ankieta ta umożliwia postawienie tezy, iż w odczuciu sprawcy problem przemocy domowej jest ważny, program korekcyjno-edukacyjny był oceniany jako skuteczne rozwiązanie przeciwdziałania przemocy domowej. Uczestnicy doceniają możliwość wzięcia udziału w programie. Wysoko ocenili zawartość merytoryczną programu jak i sposób prowadzenia, dostrzegli osobiste korzyści. Zdaniem uczestników na zajęciach zdobyli wiedzę oraz poznanie nowych umiejętności, które pomogą poprawnie funkcjonować w rodzinie i społeczeństwie. Uczestnicy poprzez zajęcia dostrzegli szansę korekty własnych zachowań, a zdobyte umiejętności zamierzają wykorzystać w codziennym funkcjonowaniu.

4. Uwagi, oceny i wnioski prowadzących oddziaływania

Prowadzone zajęcia odbyły się w bardzo spokojnej atmosferze, uczestnicy przejawiali chęć w nich uczestniczenia. Byli bardzo aktywni, chętnie odpowiadali na pytania, na tzw. trudny temat, wymieniali swoje spostrzeżenia z innymi, chętnie wykonywali czynności zlecane przez prowadzącego. Podczas zajęć zrobiono notatki na temat uczestników programu (informacje uzyskano podczas rozmów). Zauważono, że program oddziaływań korekcyjno-edukacyjny dla niektórych uczestników był formą szkolenia, którego celem było przedstawienie zasad i norm funkcjonowania w życiu społecznym.

Kierunek IV

Podnoszenie kompetencji, rozwijanie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie realizując ustawowy obowiązek wynikający z art. 19 pkt. 14 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283, 858, 1572) dotyczący szkolenia i doskonalenia zawodowego kadr pomocy społecznej z terenu powiatu zambrowskiego, zorganizowało w dniu 19 listopada 2024 r. ogólnopolską kampanię *"Dzieciństwo bez przemocy"*. Do uczestnictwa w szkoleniu zostały zaproszone m.in. dyrektorzy Ośrodków Pomocy Społecznej z terenu powiatu zambrowskiego wraz z pracownikami.

Starszy pracownik socjalny Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie w 2024 r. uczestniczył w szkoleniu pt., „Bezpieczeństwo pracownika socjalnego podczas wykonywania czynności zawodowych” w wymiarze 8 godzin.

Kierunek V

Podnoszenie wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie informację o możliwości skorzystania z pomocy rozpropagowało poprzez tablice ogłoszeń, strony internetowe, pisma do instytucji zajmujących się osobami potrzebującymi pomocy.

Ponadto Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie przez cały rok otrzymuje informacje o dyżurach sędziów i pracowników III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich w Zambrowie w zakresie wynikającym z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie współpracuje również z Ogólnopolskim Pogotowiem dla Ofiar Przemocy w Rodzinie – Telefonem *Niebieska Linia*.

Zambrów, dnia 20.03.2025 r.

Informację przygotowała:

mgr Wioletta Rutkowska
Starszy pracownik socjalny
Powiatowego Centrum
Pomocy Rodzinie
w Zambrowie

KIEROWNIK
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Zambrowie

mgr Karol Kossakowski

(Kierownik Jednostki)

Sprawozdanie z realizacji za rok 2024

STAROSTWO POWIATOWE ZAMBROW	
WPŁYNĘŁO	
KANCELARIA OGÓLNA	20.03.2025 KANCELARIA OGÓLNA
nr ilość zał.	
podpis 	

Programu profilaktycznego w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci zagrożonych przemocą domową w powiecie zambrowskim na lata 2024 – 2028

Do zadań własnych powiatu zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673) należy między innymi:

- opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową.

Dnia 7 maja 2024 r. Zarządzeniem Kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie został wprowadzony *Program profilaktyczny w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci zagrożonych przemocą domową na lata 2024 – 2028.*

Program profilaktyczny pozostaje w spójności z realizowanym Programem przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy domowej na lata 2024 -2030 oraz programami:

- Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 oraz z programami:
- Krajowym Programem Zapobiegania Niedostosowaniu Społecznemu i Przestępczości wśród Dzieci i Młodzieży;
- Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Zambrowskim na lata 2021 - 2025;
- Powiatowym programem rozwoju pieczy zastępczej w powiecie zambrowskim na lata 2024 – 2026.

Pierwszym, zasadniczym i najistotniejszym środowiskiem wychowawczym człowieka jest środowisko rodzinne, w którym dziecko rozwija się fizycznie i psychicznie. Rodzina uczy złożoności ludzkiego życia poprzez codzienne styczności wszystkich podmiotów do nich należących. Tworzą się w niej określone normy, regulujące zachowanie jej członków oraz role i pozycje wytwarzające wzajemne wymagania i oczekiwania. To właśnie w rodzinie dziecko

bezpośrednich kontaktach zdobywa pierwsze doświadczenia, doznaje pierwszych odczuć emocjonalnych, przyswaja wartości, normy, zasady postępowania, uczy się współdziałania i realizowania indywidualnych potrzeb. Dziecko oczekuje od rodziców mądrej pomocy, poważnego traktowania i takiej atmosfery, która pozwoli rozwijać mu się bez jakichkolwiek zakłóceń. Czy jednak we wszystkich rodzinach panują odpowiednie warunki poprzez które dziecko w przyszłości, pozytywnie wspominać będzie swoje dzieciństwo? Zdecydowanie nie! Z całą pewnością wskazuje na to bardzo duża liczba dzieci przebywających w domach dziecka, innych placówkach opiekuńczych, czy też rodzinach zastępczych.

1. Cel główny programu:

Celem głównym programu jest zmniejszenie skali przemocy w rodzinie w powiecie zambrowskim poprzez podejmowanie działań profilaktycznych w rodzinach zagrożonych zjawiskiem przemocy, jak również promowanie oraz wdrażanie prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową.

Realizacja celu głównego obejmowała obszary prewencji, edukacji, prawa i pracy socjalnej. W związku z powyższym wyznaczono podstawowe nurty działań programowych:

- 1) Działania uprzedzające – profilaktyka, monitorowanie pojawiających się zagrożeń dla rodziny, rodzin dysfunkcyjnych i patologicznych, potrzeb dzieci i rodzin oraz ocena efektywności kierowanej do nich pomocy.
- 2) Działania wspierające – kompleksowe rozwiązania mające wspierać dziecko w zakresie ochrony jego praw i wolności, wyrównywanie szans edukacyjnych, opieki socjalnej i specjalistycznej, przy jednoczesnej, szeroko zakrojonej akcji szkoleniowo-uświadamiającej na temat funkcji rodziny, jej zagrożeń i patologii oraz przemocy w rodzinie i przeciwdziałania tej przemocy.
- 3) Działania interwencyjne – nakierowane na dzieci, które doświadczają przemocy w rodzinie lub są zagrożone, w celu szybkiej i skutecznej pomocy konkretnemu dziecku i natychmiastowemu odizolowaniu go od sprawcy przemocy.

2. Cele szczegółowe, zadania i działania:

- 1) Zwiększenie społecznego zaangażowania w sprawy przeciwdziałania przemocy wobec dzieci.
- 2) Kształtowanie odpowiednich postaw rodzicielskich i usprawnianie systemu wsparcia rodziny w procesie wychowywania dzieci.
- 3) Doskonalenie pracy z rodzinami zagrożonymi przemocą, dysfunkcyjnymi i patologicznymi.

W związku z powyższym realizacja celów, zadań i działań przedstawia się następująco

1) Zwiększenie społecznego zaangażowania w sprawy przeciwdziałania przemocy wobec dzieci.

W dniu 19 listopada 2024 r. w Państwowej Szkole Muzycznej I st. im. Witolda Lutosławskiego w Zambrowie odbyła się ogólnopolska kampania ***"Dzieciństwo bez przemocy"***. Organizatorami wydarzenia było Starostwo Powiatowe w Zambrowie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie, Państwowa Szkoła Muzyczna w Zambrowie oraz Stowarzyszenie "Szansa".

W wydarzeniu udział wzięli m.in. Wojewoda Podlaski Jacek Brzozowski, Starosta Zambrowski Edyta Marchelska-Groszfeld, jej zastępca Robert Maciej Rosiak, Przewodniczący Rady Powiatu Zambrowskiego Jacek Norbert Murawski, kierownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie Karol Kossakowski, dyrektor Państwowej Szkoły Muzycznej w Zambrowie Krzysztof Witkowski, Prezes Stowarzyszenie Szansa w Zambrowie Teresa Szumowska, Wiceprzewodnicząca Podlaskiej Rady Kobiet Marta Konopka, Pełnomocnik Wojewody Podlaskiego ds. Rodziny Agnieszka Żyro-Kossakowska, Dyrektor Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Białymstoku Elżbieta Rajewska-Nikonowicz, Asystentka Wiceministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi Stefana Krajewskiego Magdalena Koźluk, a także radni, przedstawiciele samorządów, służb mundurowych, stowarzyszeń, dyrektorzy zaprzyjaźnionych Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie z województwa podlaskiego i Ośrodków Pomocy Społecznej z terenu powiatu zambrowskiego wraz z pracownikami, przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, dyrektorzy szkół, przedszkoli i placówek oświatowych oraz kulturalnych z terenu powiatu zambrowskiego, przedstawiciele powiatowych jednostek organizacyjnych i stowarzyszeń, pracownicy Starostwa Powiatowego w Zambrowie oraz Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie, członkowie Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych.

Niezwykle ważnym elementem wydarzenia była konferencja podsumowująca działania prowadzone w ramach kampanii "Dzieciństwo bez przemocy". Podczas której zaszczyliła nas swoją obecnością Podlaska Kurator Oświaty, Pani Agnieszka Krokos-Janczyło. Prelekcje dotyczące przemocy domowej wobec dzieci wygłosiło trzech prelegentów: Katarzyna Katana z Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę, Agata Kalinowska z Komendy Wojewódzkiej Policji w Białymstoku oraz Justyna Potoniec z MOPS-u w Białymstoku.

Spotkanie uświetnił koncert pt. "Żeby szczęśliwym być" w wykonaniu Łukasza Karaudy oraz Kai Mianowanej z zespołem. Wspaniała atmosfera wydarzenia oraz wspólna integracja pokazały jak ważne są takie inicjatywy na rzecz dzieci pokrzywdzonych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie dnia 19.11.2024 włączyło się również w finał kampanii "Dzieciństwo bez przemocy", oświetlając swoją siedzibę na kolor czerwony. Wśród uczestników spotkania wieńczącego kampanię był członek zarządu województwa Jacek Piorunek.

Kampania „Dzieciństwo bez przemocy” ma być wyrazem sprzeciwu wobec krzywdzenia dzieci w Polsce oraz promocją rozwiązań sprzyjających dobremu dzieciństwu. Zorganizowana została przez Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę oraz Krajową Koalicję na rzecz Ochrony Dzieci, którą tworzy kilkanaście organizacji działających na rzecz dobrostanu najmłodszych. Na kampanię złożyło się wiele inicjatyw edukacyjnych, których celem było uwrażliwianie społeczeństwa na problem krzywdzenia dzieci w Polsce, wspieranie ludzi w reagowaniu na przemoc wobec dzieci, promowanie idei uważnego rodzicielstwa i promocja systemowych rozwiązań na rzecz ochrony dzieci przed krzywdzeniem.

Ponadto Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie na bieżąco rozpowszechnia materiały promocyjne i informacyjne dotyczące przeciwdziałania przemocy domowej na stronach internetowych.

2) Kształtowanie odpowiednich postaw rodzicielskich i usprawnianie systemu wsparcia rodziny w procesie wychowywania dzieci.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie w 2024 r. przeprowadziło otwarte zajęcia pedagogizujące dla rodzin na terenie powiatu zambrowskiego o następujących tematyce:

*„Zjawisko przemocy wobec osób starszych i niepełnosprawnych oraz sytuacja
psychologiczna osób doświadczających tej przemocy, zachowania osób stosujących przemoc
w rodzinie i możliwość pomocy”*

Spotkanie odbyło się dnia 13.12.2024 r. w budynku Środowiskowego Domu Samopomocy w Zambrowie, ul. Legionowa 1. Szkolenie przeprowadziła mgr Wioletta Ewa Rutkowska – starszy pracownik socjalny PCPR w Zambrowie. W spotkaniu uczestniczyło 26 osób.

Celem spotkania było zaznajomienie uczestników z problemem przemocy domowej, umiejętność jej rozpoznania oraz zapoznanie ze sposobami udzielania pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej.

3) Doskonalenie pracy z rodzinami zagrożonymi przemocą, dysfunkcyjnymi i patologicznymi

W strukturach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie funkcjonuje Punkt informacyjno – konsultacyjny dla rodzin naturalnych, zastępczych oraz adopcyjnych mieszczący się w Zambrowie, ul. Fabryczna 3, pokój 142, I piętro. Zakresem działania obejmuje poradnictwo specjalistyczne, a w szczególności *psychologiczne, pedagogiczne i socjalne*. Porady są bezpłatne. Odbiorcami są osoby mieszkające na terenie Powiatu Zambrowskiego o niskim statusie materialnym. Kontaktowały się one z własnej inicjatywy lub były kierowane przez kuratorów sądowych, pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych i inne instytucje pracujące na rzecz dziecka i rodziny.

Od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r. udzielono łącznie 33 porady.

Psycholog – 33 porady

Ponadto pracownicy socjalni naszego Centrum udzielają porad socjalnych na bieżąco każdego dnia.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie dnia 30.10.2024 r. zaprosiło Wykonawców do składania ofert cenowych na Usługi współpracy z pomocą społeczną, policją i innymi instytucjami w zakresie interwencji kryzysowej. Na ogłoszony konkurs nie wpłynęła żadna oferta.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie w razie potrzeby zapewnienia dostęp do informacji o potencjalnym miejscu umieszczenia dziecka odebranego z rodziny w czasie interwencji. Na terenie Powiatu Zambrowskiego funkcjonują 4 placówki opiekuńczo - wychowawcze, 9 rodzin zastępczych spokrewnionych, 7 niezawodowych oraz 2 rodziny zastępcze zawodowe. W 2024 roku wystąpił 1 przypadek, gdzie PCPR w Zambrowie wskazało miejsce umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej zawodowej.

Osoby prywatne mają możliwość zgłaszania do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie pod numerem telefonu 086 271 06 69 oraz osobiście informacji o rażących zaniedbań opiekuńczo - wychowawczych ze strony rodziców. Pracownik socjalny mając na uwadze dobro małoletnich dzieci kontroluje dane środowiska rodzinne i ewentualnie zwraca się do Sądu Rejonowego w Zambrowie III Wydział Rodzinny i Nieletnich z prośbą o skontrolowanie władzy rodzicielskiej nad małoletnimi dziećmi. W 2024 r. wystąpił 1 taki przypadek. W rodzinie tej pracownicy udzieli pomocy 1 mężczyźnie, 1 kobiecie i 2 dzieci.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie kompleksowo pomaga ofiarom przemocy w rodzinie poprzez współpracę z placówkami. Ośrodkami Pomocy Społecznej, Komendą Powiatową Policji a także fundacjami i stowarzyszeniami działającymi na rzecz pomocy rodzinie – Niebieska Linia. Kontynuowana jest też ścisła współpraca z kuratorami sądowymi oraz pracownikami ośrodków pomocy społecznej. W wyniku tej współpracy w 2024 r. do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie wpłynęły 2 pisma (PPP w Zambrowie, KPP w Zambrowie) z prośbą o skontrolowanie sytuacji w rodzinie i podjęcie stosownych działań w ramach posiadanych kompetencji. W rodzinach tych pracownicy udzieli pomocy 3 kobietom, 1 mężczyźnie i 5 dzieciom. W 1 przypadku PCPR w Zambrowie zwróciło się do Sądu Rejonowego w Zambrowie III Wydział Rodzinny i Nieletnich o wydanie postanowienia o pilnym zabezpieczeniu małoletnich dzieci. W tym samym przypadku PCPR w Zambrowie wysłało Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa do Prokuratury Rejonowej w Zambrowie.

Zambrów, dnia 20.03.2025 r.

Informację przygotowała:

mgr Wioletta Rutkowska
Starszy pracownik socjalny
Powiatowego Centrum
Pomocy Rodzinie
w Zambrowie

KIEROWNIK
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Zambrowie

mgr Karol Kossakowski

(Kierownik Jednostki)